25 jaar Vlinders

Tekst: Liesbeth van Agt

In 2008 was het 25 jaar geleden dat De Vlinderstichting werd opgericht. Twee jaar na de oprichting werd voor het eerst een tijdschrift uitgebracht. Dat is dit jaar dus 25 jaar geleden.

Het tijdschrift verscheen ergens in 1986 voor de eerste keer – de precieze datum is niet te vinden. Het was de opvolger van de nieuwsbrief van het Landelijk Dagvlinder Projekt. Inhoudelijk kwam het vanaf het begin overeen met wat u gewend bent: een bonte verzameling artikelen over onderzoek, over projecten van De Vlinderstichting, over het fotograferen van vlinders boekbesprekingen en wat dies meer zij. Als je de oude tijdschriften doorbladert, zie je dat sommige onderwerpen met enige regelmaat terugkeren.

Medewerkers

In de begintijd waren er bijna uitsluitend vrijwilligers werkzaam bij de stichting. Ook de redactie bestond geheel uit vrijwilligers. Een daarvan was Jeroen Meeussen. Hij is al die jaren redactielid gebleven. Het lidmaatschap van de redactie is een gewilde bezigheid, niet in het minst door de pizza's en salades die bij de redactievergaderingen op tafel komen. In het huishoudelijk reglement is bepaald dat minimaal een en maximaal twee leden van de redactie medewerkers mogen zijn. Omdat Albert Vliegenthart toen hij in dienst kwam al lid van de redactie was, is voor hem een uitzondering gemaakt. Op dit moment zijn ook de medewerkers Kars Veling, Nicoliene Peet en Liesbeth van Agt lid van de redactie. Iets teveel dus! Naast de onsterfelijke Jeroen Meeussen maken Erik van Tiel (ook al 24 jaar: sinds 1987), Louis van Oort en Tom Snellen (sinds kort) deel uit van de redactie. Andere mensen die als vrijwilliger bij het tijdschrift betrokken zijn, zijn Claire Hengeveld die de Engelse samenvattingen bij de artikelen maakt, en Marja Bosveld, die samen met Erik van Tiel de correcties verzorgt. Chris van de Bund en Nico Elfferich tenslotte vormen de redactieraad.

Oplage

In het februarinummer 1989 wordt vermeld dat het aantal donateurs/abonnees 800 bedraagt en wordt de hoop uitgesproken dat het aantal donateurs zich elk jaar zal verdubbelen, net als de jaren ervoor. Uiteraard is dat niet gebeurd, want dan zouden we inmiddels miljoenen donateurs gehad moeten hebben. Dit nummer van Vlinders, ruim twintig jaar later, heeft een oplage van 7.800 stuks. Het aantal donateurs schommelde de laatste jaren rond de 5.500. Naast donateurs ontvangen onder andere alle bibliotheken van Nederland dit tijdschrift.

Vlinders zag er in 1986 heel anders uit dan nu. PC's bestonden in die tijd nog (bijna) niet, dus het blaadje werd keurig uitgetypt. Uiteraard in zwartwit. Alleen het omslag had een zonnige gele kleur. Vanaf jaargang 4 ging het formaat van A5 naar A4. Kleur kreeg het tijdschrift pas in 1993. De helft van de pagina's was in kleur, de helft in zwart-wit. Dat was voor de vormgeefster dus wel even puzzelen, want de mooiste plaatjes wil je natuurlijk in vol ornaat in het tijdschrift plaatsen. Door de voortschrijdende techniek en de toenemende concurrentie tussen de drukkerijen werd kleurendruk steeds goedkoper, zodat in 1999 op fullcolor kon worden overgeschakeld. Sinds 2005 wordt het tijdschrift gedrukt door Offset Print in Valkenswaard. Op FSC-papier en voorzien van een biologisch afbreekbaar hoesje, zoals het hoort.

Modern

De laatste jaren zijn alle artikelen in Vlinders ook digitaal op www.vlinderstichting.nl te vinden. Compleet met een zoekfunctie en register. Veel verder zal Vlinders voorlopig wel niet komen op het vlak van de moderne communicatie. Aan het zogenaamde crossmediaal uitgeven, compleet met hyves, twitter en andere internethypes, is de redactie voorlopig nog niet toe!